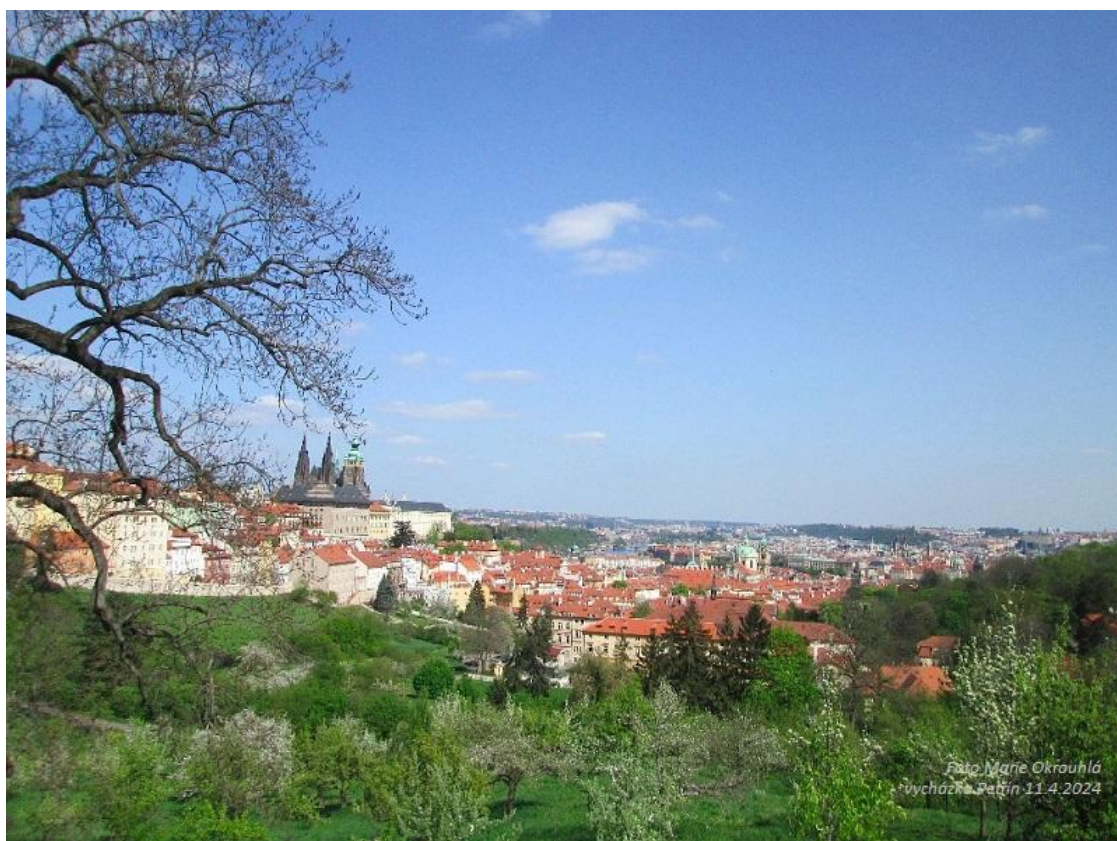


Willy Brandt: Musíme se rozloučit s hledáním jedné pravdy a naučit se žít s pravdami.



Vážené posluchačky, vážení posluchači,

po odeznění covidové náročné doby, byla fakulta vystavena další zkoušce odolnosti v podobě prosincové tragédie. Všechno je už za námi a doufám, že už bude naše učení probíhat bez přerušení. I přes překážky, které v letošním roce nastaly, jsme se snažili naplnit klubový program zajímavými akcemi a v tomto čísle je připomínáme v krátkých ukázkách.

Teď nás čekají prázdniny, abychom načerpali nové síly do dalšího roku, a v září se těším opět na shledání s Vámi

Alexandra Finková 😊



Obsah

<i>Aktuality z naší U3V.....</i>	<i>2</i>
<i>Články spoza hranic.....</i>	<i>3</i>
<i>Příspěvky našich posluchačů.....</i>	<i>7</i>
<i>Záznamy z klubových akcí.....</i>	<i>12</i>
<i>Zajímavosti.....</i>	<i>18</i>
<i>Zábavný koutek.....</i>	<i>22</i>

Aktuality z naší U3V

Jako každý rok, i letos v červnu zakončili úspěšní absolventi a absolventky naší Univerzity třetího věku své studium na FF UK v akademickém roce 2023/2024 ve velké aule Karolina, kde jim byla předána, za účasti předních akademických pracovníků Univerzity Karlovy a Filozofické fakulty, Osvědčení o absolvování studia.

Slavnostní „promoce“ se zúčastnilo 227 úspěšných absolventů a absolventek a za účasti rodinných příslušníků a přátel vytvořili krásnou atmosféru.

Do vzdělávacích programů se v akademickém roce 2023/2024 zapsalo celkem 3553 posluchačů, z toho 507 mužů a 3046 žen (jen pro srovnání v loňském akademickém roce to bylo 2846 posluchačů, z toho 419 mužů a 2127 žen).

Na nový akademický rok máme v nabídce cca 70 nových vzdělávacích programů, do kterých podalo v květnu 2024 přihlášku celkem 4651 zájemců. Velmi si vašeho zájmu o studium na naší fakultě vážím a doufám, že budete všichni spokojeni.

V září proběhnou zápisy do studia U3V. Každý úspěšný zájemce obdrží v průběhu srpna pozvánku k zápisu s informacemi, co je třeba k zápisu přinést a doložit. Vzhledem k tomu, že máme pro zápisy uvolněny pouze omezené prostory v pevně daných termínech, prosím o dodržení vašeho data a hodiny zápisu, aby vše proběhlo bez problémů.

Dle harmonogramu výuky zahájíme zimní semestr přednáškami v pátek 4.10.2024 (1. skupina kurzů), resp. 11.10.2024 (2. skupina kurzů). Většina přednášek se bude konat v hlavní budově Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, Praha 1, nám. Jana Palacha 2, některé se ale konají v jiných prostorách, zejména na pracovišti Centra dalšího vzdělávání, budova České spořitelny, Na Příkopě 29, 3. patro (jazykové kurzy, semináře z psychologie). Prosím, věnujte pozornost rozvrhu výuky, čas a místo konání vašich přednášek jsou důležité.

Veškeré informace o studiu U3V, vč. dalších doporučení a materiálů, najdete na našich webových stránkách: www.cdv.ff.cuni.cz – záložka Univerzita třetího věku - sekce Informace pro posluchače. Prosím, sledujte je průběžně a pečlivě. Zejména věnujte pozornost rozvrhu výuky a způsobu zakončení studia (závěrečná písemná práce příp. test).

Závěrem bych ráda poděkovala vám všem, našim posluchačkám a posluchačům, za přízeň a podporu, kterou nám věnujete. Přeji příjemné léto a těším se na setkání s Vámi při zahájení nového akademického roku.

Ing. Ilona Kellerová

Vedoucí Centra dalšího vzdělávání FF UK



Spomienky s ciest

PRVÝ PRÍBEH

Mnohí z Vás majú cestovanie ako koníčka. Ani ja nie som výnimka, vlastne som cestovala od skorých ranných rokov. V detstve to boli cesty s rodičmi do Východnej na ľudové slávnosti, na rôzne výlety so železničarskými rodinami z otcovej železničnej staničky a rodinné výlety vďaka tomu, že tatko "fasoval" každý rok pre rodinu voľné cestovné lístky na vlak na 6 voľných ciest po celej republike. Tie sme využívali hlavne v lete na krátke výlety. Na dovolenky sa v dobe môjho detstva v našej rodine nezvyklo chodiť.

Neskôr to boli moje študentské cesty na dennú dochádzku na strednú školu a na vysokú školu. Ani počas aktívneho pracovného zaradenia cestovateľská vášeň "nezapadla" prachom, pretože jednou z podmienok v mojom povolání boli služobné cesty skoro po celej republike, hlavne do Prahy a po rozdelení republiky do Bratislavy.

Však nezostala som doma sedieť doma ani ako študentka U3V. Po prijatí Slovenska do EÚ sa U3V pri Žilinskej univerzite v Žiline podarilo zapojiť do viacerých medzinárodných programov a akcií. Spolupráca s viacerými zahraničnými univerzitami tretieho veku mnohokrát vyústila v zaujímavé spoločné akcie. Vlastne, keď sa len tak mimochodom poohliadnem na predošlé študentské roky na U3V, pošťastilo sa mi byť ako účastník na mnohých zaujímavých akciách na Slovensku a aj mimo Slovenska.

Dnes Vám vyrozprávam môj prvý cestovateľský príbeh, ktorý mal festivalový nádych a zažili ho seniori - študenti U3V zo Žiliny vo francúzskych mestách Valence a Lyon.

Zhruba od roku 1996 sa každé dva roky konajú vo francúzskom meste Lyon "Biennale de la dance" - Bienale tanca. V polovicike septembra 2008 sa vo francúzskom meste filmu, hodvábu a gastronómie - v Lyone - konal 7. ročník "Biennale de la dance", pričom hravé a tanečné defile prebieha pod holým nebom zhruba na 1800 m dlhom tanečnom "parkete" priamo na ulici "de la République" v Lyone. V uvedenom roku sa festivalu zúčastnilo pätnásť tanečných zoskupení a dve hosťujúce spoločnosti, vrátane prvej lyonskej „školy samby“/ cca 4500 vystupujúcich amatérskych tanečníkov/. Mnohé skupiny si pozvali aj účastníkov z iných európskych krajín. Mala to byť medzinárodná akcia pri príležitosti Európskeho roka medzi kultúrneho dialógu. Mottom Bienale de la dance 2008 bolo tancom naznačiť vízie zajtrajška s odkazom na minulosť. Účasť slovenskej sedem člennej skupiny, z toho päť seniorov - študentov U3V ZA /pričom dvaja členovia zo zamestnancov U3V plnili organizačnú a prekladateľskú funkciu/, vyplynula zo spolupráce U3V Žilina v rámci programu Gnosis s francúzskou tanečnou školou, ktorej predstaviteľkou bola francúzska choreografka a

tanečníčka **Julie Serpinet** Bourg-lès-Valence et Drôme-Ardèche / Ville de Bourg-lès-Valence. Samotnému výberu účastníkov so Slovenska predchádzal "Tanečno - umelecký workshop, ktorý organizovala žilinská U3V. Pod vedením francúzskej tanečníčky a herečky Julie Serpinet si desať odvážnych seniorov - študentov U3V ŽU zo Žiliny v apríli 2008 "užili" týždeň moderného tanca a nakoniec aj päť seniorov dostalo pozvanie na účasť vo festivale v Lyone. Náš festivalový pobyt vo Francúzsku sa začal prvého septembra 2008 a trval sedemnást dní. Náklady za celý pobyt bol v rézii francúzskeho partnera, ktorému sa podarilo cez európske fondy zohnať dotáciu na celú našu akciu. Cestovali sme vlakom do Bratislavy, lietadlom do Paríža, TGV vlakom do mesta Valence. Celý čas sme boli ubytovaní v penzióne "Gitka" na okraji mestečka Saint-Péray, v prostredí viníc a jabloňových sadov asi cca 9 km od mesta Valence, ktorý bol dostupný MHD autobusovou dopravou. Hneď prvý deň nás čakal zaujímavý program. V ateliéri tanečnej školy sme maľovali masky. Každý z nás dostal bielu guľu - maska na hlavu - s dvoma otvormi a maľovali sme na nej tvár podľa vlastnej fantázie. Prvý týždeň bol nácvik tanečného programu v malej telocvični, kde sme nacvičovali našu skladbu pod vedením francúzskej cvičiteľky Elodie. Na komunikáciu s ňou sme využívali lektorku z našej U3V Ad'ku. Neskôr sa už Elodie naučila aj zopár slovenských povelov, takže nácviky prebiehali v úplnej pohode. Druhý týždeň nácvik prebiehal už na veľkom ihrisku, kde sme sa stretli celý 213 členný kolektív amatérskych tanečníkov. Naša tanečná skladba mala názov "Šťastný Sifyos. Adaptácia Sifyfa bola príbehom o zvláštnych, poetických, lunárnych bytostiach s mnohými tvármi, ktoré mali za úlohu niesť gigantické biele gule. Na začiatku cesty bytosti vystupujú individualistický, čo má za následok, že nedosiahnu veľa. Nastane chaos, ktorý postupne ustupuje kolektívnemu nadšeniu, organizujú sa a učia sa konať spoločne a obrovské gule, ktoré zdvihnú nad svoje hlavy sa stane ich svetlom...Možno si poviete, že sme toho veľa neužili, opak bol pravdou. Francúzska veľkorysosť sa prejavila aj tu. Mali sme aj pár dní voľna a urobili sme si výlet do Grenoble a lanovkou sme sa vyviezli na pevnosť Bastille. Druhý voľný deň sme strávili na túre v okolí a vyšli sme si na hrad Chaterau Crussol. Cestou dole sme sa zastavili vo vínnych pivničkách a ochutnali ich povestné biele víno Saint-Pérayv. Dokonca raz v podvečer pri návrate s nácviku sme stihli zastaviť sa aj na "Slávnosti vinobrania". Tretí voľný deň sme si užili v malebnom mestečku nugátu Montelimar. Navštívili sme aj výrobu povestného nugátu a ochutnali ich nugátové špeciality. Nezabudnutelným bol aj divadelný večer v Lyone. Boli sme na čínskom divadle s francúzskymi titulkami, ktoré boli nasvietené na strope javiska. Nerozumeli sme ani jednej reči, ale po návrate do "Gitky" sme dlho do noci rozoberali, čo ktorý dej predstavoval.

V Lyone sme ešte absolvovali generálku a konečne nastal "veľký" deň - defilé v Lyone. Bol to nezabudnuteľný zážitok vystupovať pred niekoľko tisícovým davom v slnečnej a veselej atmosfére. Po skončení nášho vystúpenia sme si ešte vychutnali vystúpenie súborov, ktoré išli za nami a všetci sme žiarili šťastím, že sme to spoločne zvládli.

Ako sa hovorí, všetko dobré sa raz končí. Bol to pobyt v cudzom meste s neuveriteľnými zážitkami. Ľudia v meste Valence na mňa pôsobili kľudným a spokojným dojmom, dokonca

neustále nás prekvapovali mnohé ich zvyklosti. Moje krásne spomienky na tieto dve mestá umocnila aj "dobrá parta", ktorá po celý čas pobytu vytvárala pohodu a pocit radosti z každého dňa.

V príbehu z mnohých ciest je každá kapitola ozdobená drahokamami vzácných spomienok, ktoré vydržia celý život

Autor článku :

Ing. Anna Frličková, študentka U3V

Foto: masky, záver skladby - veľké biele gule nad hlavami

Vysvetlivky :

apríl - duben

september - září





Príspevky našich posluchačů

ČAROVNÝ NÁPOJ

Vážení přátelé, „spolustudenti“, blíží se nám letní prázdniny, končí vyučování. Nastávají dny, kdy „žáci darebáci“ už myslí na to, jak si užijí léto s tábory, výlety, putováním, tajemnými nočními hrami, atd., atd. A pedagogové – učitelé, vychovatelé, cvičitelé a všichni další se těší na chvíle odpočinku a nabrání sil do dalšího roku. Kdy se opět setkají s odpočatými svěřenci. Musím se přiznat, že patřím mezi ně, vychovatelství bylo mým povoláním. A práce s dětmi a mladými lidmi mi pomáhala i při starostech, které život přinášel. Jen tak mimochodem, víte že Paidagos byl otrok, který doprovázel syna svého pána do „školy“?! No tak to jsme na tom nyní alespoň trochu, trošičku lépe.

Každý z nás měl a má různé způsoby jak získat nové síly, množství nápadů a odvahy. Já jsem před mnoha lety objevila „čarovný“ nápoj a ráda se o jeho recept s vámi podělím:

Hrnek co největší vezmi a vodou pramenitou naplň až po okraj.

Vraž do toho, dcero milá/synu švarný, celý dobré nálady kilogram, ať nezmizí ti ani gram.

Koření všeliké zázračné tam přidej – úsměv, radost, pohodu – co nezkazí náladu. A bude ti hej!

Těž špetku pepře, trochu soli je třeba, aby tekutina řádný říz měla. A choroby nemilé vyhnala z celého těla.

Kdo by nové ingredience – nápady, návrhy i myšlenky – chtěl doplnit, i tak to může být.

Kdo by však bejlím smrdutým chtěl lektvar otrávit, s vařečkou největší ho hled' uchránit!

Nápoj tento si hojně nalévej, v každé denní i noční době ho užívej.

Když stane se, že už není, dej se znovu do vaření. A zase se snaž, vždyť recept už máš! (Vařím pořád v prádelním hrnci; my dříve narození víme, co to bylo za nádobu.)

Úspěšné vaření a konzumování přeje všem

Věra Voženilková, posluchačka U3V

P. S. „Viděla“ bych to na Magdalenu Dobromilu R. Ta svým učenkám a učňům umění kuchařského také tykala. Ale nejsem si jistá.



CUKRÁRNA

Letní prázdniny se rychle blížily a my jsme byli roztěkaní nejen ve škole, ale i všude jinde. Babička nám říkala, že jsme „duchem nepřítomní“ a nebylo to jen tím letním vedrem, které už většinou panovalo. Měli jsme plnou hlavu starostí, protože jsme tentokrát vůbec netušili, co nás o prázdninách čeká. Že za dobré vysvědčení dostaneme polárkový dort, to bylo sice krásné očekávání, ale nic nového z toho nekoukalo. A tak jsme začali přemýšlet, jak si to čekání trochu oživit a začali jsme chodit do cukrárny.

Naše maličká cukrárna stála u Anděla mezi mléčným barem a krámkem s luxusním oblečením, byla plná vůní a různých cukrovinek, které jsme ani neznali. Prodávala tam moc hodná paní prodavačka, nechala nás koukat na všechny ty dobroty a někdy nám dala ochutnat každému jeden kousek, na který jsme si ukázali.

Ládík měl nejradši sekané špalky, které měly uprostřed barevnou kytičku, Ivánek kyselé rybičky, byly žluté, červené a zelené. Mně nejvíc chutnaly fialky. Nejenže voněly jako opravdové fialky, ale také tak vypadaly a chutnaly. Nejlíp jsme znali barevná lízátká na špejli za 0,25 haléřů, šumáky za stejnou cenu, energity, žvýkačky a hlavně mejdlíčka. Tabulka mejdlíček vypadala jako tabulka čokolády, byla hnědá, růžová, fialová nebo bílá, stála 0,60 haléřů a moc nám chutnala. A tak, když jsme ušetřili nějaké drobné, buď jsme je utratili za Eskyma nebo za mejdlíčka.

Je pravda, že děti mají různé chutě a kdybych mejdlíčka někde koupila dnes, třeba by mi ani nechutnaly. Ale od mých dětských let jsem je nikde neviděla, a to už je hodně dlouho. Tenkrát jsme za vysvědčení opravdu dostali velký polárkový dort a v cukrárně jsme si mohli vybrat, na co máme chuť. Ládík si vybral sekané špalky, Ivánek barevné rybičky a já fialky. K tomu jsme ještě dostali každý tabulku mejdlíček. Byli jsme šťastní a prázdniny mohly konečně začít.

Na dětství je krásné to, že voní a chutná jako ta naše cukrárna. Jenom si nejsem jistá, jestli to platí i dnes.

ROK ČESKÉ HUDBY

Letošní rok je vyhlášen rokem české hudby, asi proto, že 2. března to bylo 200 let od narození hudebního skladatele Bedřicha Smetany. Známe jeho Vltavu, také symfonické básně Vyšehrad, Blaník, Šárku nebo Z českých luhů a hájů, to všechno patří k závěru jeho tvorby. Já se ale vrátím na začátek, kdy psal hlavně opery.

Mezi jeho první opery patří Braniboři v Čechách na libreto Karla Sabiny. Nejlépe se pamatují slova, která zpívají všechny sbory na jevišti a která tenkrát znaly i děti:

Uhodila naše hodina, otevřely se brány, pražská se vzbudila chudina a zahrajem si na pány. Nemeškejme, nemeškejme, kde co najdem pobírejme... . To byla hymna na pozadí tehdejší doby.

Myslím, že Karel Sabina by koukal, jak jsou ta jeho slova i dnes aktuální, hlavně ten závěr, jakoby ho psal včera:

Ať žije pravda, ať žijí práva, ať žijí vlasti ochráncové... !

Ale známější je asi Libuše, která se hraje na Nový rok, většinou záznam představení z Národního divadla. Také Dalibor, Tajemství, Hubička a Dvě vdovy patří k jeho známým operám.

Já mám ale nejradši Prodanou nevěstu na libreto Karla Sabiny. V dětství jsme na ní chodili do Národního divadla. Lístek k stání na galerii stál sedm až čtrnáct korun a paní uvaděčka nám většinou přinesla židle hned jak se setmělo. A tak jsme znali skoro všechny árie Kecala, Jeníka i Vaška. Doma jsme si hráli na cirkus a zpívali: *Milostné zvířátko uděláme z vás...* a končili jsme: *nenebojte se lidičky, jájá já jsem Vašek.*

Měli jsme krásné dětství, byly jsme šťastné děti.

LETNÍ LÁSKY

K dětství patřily i letní lásky. Každý rok byly jiné, opravdové a patřily ke koloritu léta. Jestli to bylo na letním táboře, na dovolené nebo někde u vody, to bylo jedno. Vždycky se našel někdo, kdo byl pro nás idolem léta.

Spolužák na táboře, který pěkně zpíval a hrál na kytaru, kluk na Císařské louce nebo na plovárně, co uměl salta do vody a dělil se s námi o chleba s hořčicí ze stánku nebo vedoucí chaty na dovolené v Krkonoších, který vyprávěl vtipy a vždycky se na nás usmíval. Pokaždé to byl někdo jiný, koho jsme milovali a ke komu jsme obdivně vzhlíželi.

Žádné léto neproběhlo jenom tak, obyčejně, bez těšení se na druhý den a na objekt našich lásek. Dva měsíce prázdnin, to byla dlouhá doba, kdy se toho hodně událo a na co jsme potom ještě dlouho vzpomínali.

Moje první láska byl Pepík z Přeštic od babičky a dědy, kam jsme jezdili na letní byt, potom Honzík ze školky, se kterým jsme se na procházce drželi za ruku a většinu času jsme si povídali a povídali, až nás paní učitelka musela rozdělit, v Jetřichovicích to byl Martin, který mi psal krásné pohledy, ve škole pak spolužáci, kteří mě něčím zaujali a na táboře vždycky někdo, kdo uměl zpívat, cvičit nebo plavat, dokonce jsme jednou byly všechny holky zamilované do táborového vedoucího, všechno uměl, všechno znal a nám bylo devět nebo deset let, byl to krásný čas.

Nevím, jak to mají děti dnes, ale i moji bráškové na tom tenkrát byli podobně jako já. Svoje dětské lásky jsme probírali večer před spaním, zážitky jsme měli skoro stejné, vždycky to musel být někdo, kdo nás jako vzor něčím zaujal.

Bylo to krásné, jednoduché a prosté. Nebylo léto, kdybychom se nezamilovali. Ale hlavně, mluvili jsme o tom spolu, tenkrát to ani jinak nešlo. Dnes mají děti v ruce mobil a skoro spolu nemluví, asi to nepotřebují. A tak přemýšlím, jestli jim ty dětské lásky nechybí, jestli jim nechybí ta živá lidská komunikace, jenže jak jim může chybět něco, co vlastně vůbec neznají? Ale třeba mají místo toho něco jiného. Něco, o čem my, dříve narození, nemáme ani páru.

Vladana Machiánová



Poslouchat slavíky

Už dávno jsem toužila po tom, abych mohla poslouchat slavíky. Občas se mi připomněli písní Waldemara Matušky a tehdy mi jejich zpěv připadal stejně nedostižitelný jako „sedět pod fíky a se slavíky zpívat a popíjet“. Až vloni na jaře se přece jen naskytla příležitost. V emailové schránce mi přistává zpráva České společnosti ornitologické o dalším ročníku akce Vítání ptačího zpěvu s pozvánkou pro všechny milovníky ptactva a přírody, aby pod vedením zkušených ornitologů uvítali a oslavili návrat ptačího zpěvu do naší krajiny i krásu jarní přírody. Mezi jinými mne upoutala právě následující pozvánka na neopakovatelnou vycházku:

Praha 5 – Zbraslav

Sraz ve čtvrtek 2. 5. v 18:30 na Zbraslavském náměstí u cukrárny u zámku. Vycházka za večerním zpěvem městských ptáků nás zavede až do PP Krňák, kde budeme pátrat po slavících. S sebou baterku, terénní obuv. V případě předpovědi vydatného deště nebo silného větru může být vycházka přesunuta. Vede Gabriela Dobruská.

V den D se tedy vydávám do Zbraslavi. Na náměstí v ten podvečer postupně přicházejí další a další lidé a někteří se k nám připojují i během cesty k řece. Než se dostaneme k levému břehu Vltavy, je nás opravdu velká skupina. Někdo s sebou vzal i děti, jiný dokonce psa...

Cestou pozorujeme jiříčky a další ptáky, dovídáme se různé ornitologické i přírodovědné zajímavosti. Postupujeme pomalu. A už procházíme PP Krňák. Z dálky vidíme hnízdící vodní ptáky. Pozvolna se začíná šerit. Pěšina se zužuje a klikatí. Nad hlavami nám přelétne netopýr. Nedaleko hučí silnice. Přicházíme na řídkce zarostlou travnatou plochu, kde je tu a tam vzrostlý strom a ve spodním patře kvetoucí keře hlohu a jiných křovin. A z nich se ozývá námi hledaný ikonický pěvec!!! Lidé přecházejí sem a tam, někteří si pološeptem mezi sebou cosi sdělují – no jsme prostě velká skupina. Nechávám raději všechny odejít, naslouchám a

pátrám po okolí, abych zjistila, z kterého keře se slavík opět ozve. Objevit zpívajícího slavíka ukrytého v houští není vůbec jednoduché a navíc se už hodně zešeřilo... Á, už zase zpívá! Potichu jdu blíž a žasnu nad obdivuhodným repertoárem tohoto pěvce.

Pro slavíka obecného je typický nádherný dosti hlasitý melodický zpěv, který zpravidla začíná zesilujícími flétnovými hvízdami. Zpěv je velmi proměnlivý s mnoha rozmanitými motivy. Výrazný je často i dlouhý tlukot (pro mne je s podivem, jak to všechno ten malý rezavě hnědý ptáček velikosti vrabce může udýchat).

Mezitím se už dost zešeřilo a tak musím pomýšlet na návrat. Na náměstí do Zbraslavi to je ještě kus cesty. S pocitem splněného snu radostně klopýtám přes kořeny pěšinou podél řeky. Naštěstí jsem si kousek slavičího zpívání nahrála na mobil a díky tomu si ho i mohu později připomínat.

Dodatečně si zjišťuji i některé další podrobnosti o tomto druhu. Zpěv slavíka obecného (*Luscinia megarhynchos*) můžeme v ČR slyšet zhruba od poloviny dubna po jeho přiletu ze zimovišť v subsaharské Africe severně od rovníku. Svým zpěvem vábí sameček (často celé noci) později přilétávající samičky. Zpívání během dne i noci pro něho je jistě velká námaha (prý po této době vypadá dosti „zchátrale“). Hnízdo staví na zemi samotná samička, snáší do něj 3-5 vajíček, ze kterých se po 12-14 dnech vylíhnou mláďata. Starají se o ně oba rodiče, krmí je hmyzem a pavouky. Samička holátka ještě asi 11 dnů zahřívá než se opeří, kdy opouští hnízdo. Ještě nejsou schopna létání, šplhají po okolních křovinách a asi po 14 dnech už letu schopna jsou a osamostatní se. Pohlavně dospívají až druhým rokem.

Na zimoviště slavíci odlétají již od konce července do konce září. Slavík se ve volné přírodě dožívá maximálně osmi let. Uvádí se, že početnost slavíků i jejich šíření v ČR roste. Setkat se s nimi můžeme na většině níže položených lokalit (do 600 m n.m.) teplejších území republiky.

Zpěv slavíka můžeme (především na jaře) zaznamenat z kdejakých křovin ve městě, během dne i noci, na kdejaké autobusové zastávce. Nebo se také někdy můžeme potěšit jeho zpěvem večer, když umlkne hluk ulice, i na balkoně pražského sídliště. Jen je třeba se jej naučit poznávat. A to se mi díky ČSO podařilo!!!

(OM)

Zpěv slavíka si můžete poslechnout v přírodě nebo na you tube.



Záznamy z klubových akcí

Co se nevešlo do přednášky „Na počátku byly talavašky“

Talavašky a nosiči

Pro běhouny platil přísný zákaz nejen požadovat, ale i přijímat spropitné.

Zákaz přenášet nemocné osoby v talavaškách platil až do roku 1755. Marie Terezie potom nařídila zřízení zvláštních označených talavašek pro nemocné, tedy vlastně jakýchsi prvních „sanitek“. Od roku 1792 se nemocní převáželi už koňskými povozy, které také pro výkon povolání používali lékaři, ranhojiči a porodní báby.



Fiakry a drožky

Sazba: dražší fiakr než drožka

do 15 minut	fiakr 60 krejcarů	drožka 40 krejcarů
do 30 minut	1 zlatý	60 krejcarů

dále za každých 30 minut	50 krejcarů	20 krejcarů
--------------------------	-------------	-------------

u jízdy k nebo od nádraží	přirážka 50 krejcarů	30 krejcarů
---------------------------	----------------------	-------------

„Předjížděti na Řetězovém mostě a na Mostě císaře Františka Josefa I. jest fiakristům přísně zakázáno.“



Koněspřežná tramvaj, koněspřežka, koňka

V Brně jezdila koňka již od roku 1869, v Praze až od r. 1875.

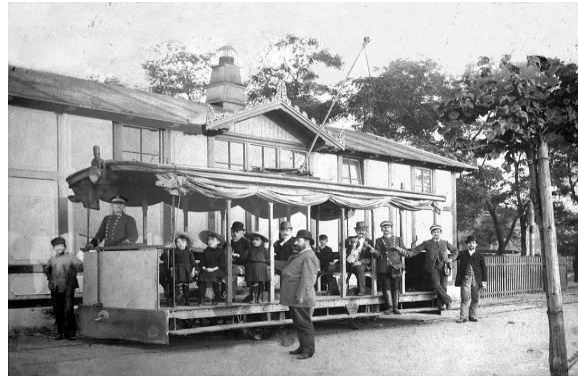
Roku 1882 je podepsána nová smluva mezi Eduardem Otletem a městem Praha. Byla velmi podrobná, přesně určovala ulice pro provoz koňky, podmínky a částky pronájmu pozemků, přesné termíny dokončení jednotlivých úseků vč. penále při jejich nedodržení. Zajímavý je požadavek, že smí být denně rozkopáno pouze tolik ulice, kolik bude týž den dokončeno.

Oblíbená příležitostná linka z Královských Vinohrad ke Královské oboře převezla v posledním měsíci provozu koňky v roce 1898 470 000 cestujících.

Děti do dvou let věku cestovaly zdarma, musely ale sedět na klíně doprovodu, děti do deseti let měly slevu.

1. elektrická tramvaj Františka Křížíka

Při jejím provozu došlo také k první dopravní nehodě tramvaje a povozu. Pekařův kůň se tramvaje polekal a strhl povoz do kolejiště. Nehoda se obešla bez zranění, František Křížík hned nabídl mistru pekaři odškodné 20 zlatých a dále se nehoda nešetřila, byla ale jako senzace zmiňována v dobovém tisku.



Provoz této tramvaje byl pro F. Křížíka ztrátový, ale hlavní účel, zbavit „pražské publikum“ strachu z tohoto dopravního prostředku, se podařil.

Během 10 sezon převezla tato tramvaj 593 027 lidí.

Pouliční elektrická dráha

Praha nebyla prvním městem s tramvajemi, pravidelná městská dráha jezdila už od roku 1895 v Teplicích. Po Praze v r. 1896 se o rok později přidává Liberec, potom Olomouc a Plzeň.

Zřízení soukromé linky F. Křížíka velmi uvítala obec Libeň, ta totiž žádala už pana Otleta o prodloužení linky koňky z Karlína do Libně, ten to ale odmítl pro příliš vysoké náklady.



Plné jízdné za celou trať linky stálo 10 krejcarů, tedy stejně jako litr plzeňského piva. Muži tak často řešili dilema, zda se svézt „nasucho“ nebo si dát pivo a jít domů pěšky.

Elektrické podniky odkoupily od Eduarda Otleta v r. 1898 celou infrastrukturu, vozovny a všechny vozy koňky, které firma Ringhoffer postupně přestavovala na tramvaje, o osudu 528 koní jsem nic nezjistila.

Tramvajové spojení mezi Malou Stranou a Hradčany bylo trvale vyřešeno až roku 1910, z Klárova na Pohořelec.

Primátorský, salonní vůz č. 200

V 50. – 60. letech 20. století byl přestavěn pro vyhlídkové jízdy dětí z mateřských škol.

Roku 1961 si vůz zahrál ve filmu „Pohádka o staré tramvaji“, tam se jmenoval tramvaj Terežka.

Dnes je technickou památkou, byl upraven do původní podoby podle návrhu arch. Jana Kotěry. Je schopný provozu, vyjíždí při slavnostních událostech.



Autobus, nazýván omnibus

Byl pro 12 – 15 cestujících, jezdil rychlostí 25/km za hod., denně od 6 do 22 hodin v intervalu 15 minut.

Jízdné bylo 20 haléřů pro dospělé, 12 haléřů pro děti.

Autobusy byly velmi poruchové, nikdy nevyjely všechny 4 vozy.

Od 30. srpna do 6. září 1909 nevyjel žádný.

Byly také zrušeny původní zastávky v Nerudově ulici pro potíže při brzdění a rozjíždění v prudkém sklonu ulice.



Pozemní lanová dráha Újezd - Nebozítek

Byla v provozu celoročně, v zimě jen o nedělích.

V r. 1895/96 byl zimní provoz pro velmi silné mrazy zastaven.



Motodrožky

V roce 1927 byly pokusně zavedeny nájemné motodrožky zn. Harley Davidson a Indian. Platila pro ně poloviční sazba, ale neosvědčily se, a pro malý zájem byl jejich provoz brzy ukončen.

Podařilo se mi objevit alespoň snímek **vynálezce**, o kterém jsme si povídali v souvislosti s konáním Národopisné výstavy československé v Praze v roce 1895. Byl jím **Silvestr Krnka**, který návštěvníkům představil na půl kilometrovém kolejišti „**šlapací tramvaj**“ pro dvacet cestujících.

Vidíme ho na fotografii z 80. let 19. století, kdy podnikl výlet s rodinou, tentokrát na trojkolce vlastní výroby.

Snímek potvrzuje, že Silvestr Krnka měl ke šlapacím strojům opravdu kladný vztah.



Vycházka „Naučná stezka Petřínem s Petřínskou iniciativou“

Tentokrát jsme se vydali na zajímavou procházku Petřínem, který jsme ale s našimi průvodci Lucíí Crocro a Michalem Bouzkem poznávali z jiného pohledu. Zajímavosti z přírody s krásnými ilustracemi (jejich autorkou byla naše průvodkyně) jsme poznávali na několika zastávkách, kde jsme zároveň obdivovali známé i skryté výhledy na Malou Stranu a Hradčany. Oceňovali jsme i úsilí Petřínské iniciativy ochraňovat a zachovávat Petřín jako jedinečné místo Prahy bez kácení stromů a nové výstavby.



Cestou jsme plnili úkoly z připravené hry Cesta za poklady Petřína a na závěr jsme skutečně u jezírka objevili pro nás připravený poklad.

Odpoledne za krásného počasí na rozkvetlém a voňavém Petříně nám příjemně uběhlo a moc jsme si ho užili. Zástupci Petřínské iniciativy odvedli skvělou práci a naše putování probíhalo ve velmi příjemné atmosféře.



Zastavení v rozkvetlém Sadu zachránců dětí.

Obyvatel Petřína plch velký si „zahrál“ i v zajímavém dokumentu Planeta Praha, my jsme se o něm dozvěděli mnoho zajímavého, ale neukázal se nám.

Úkoly jsme splnili a poklad jsme našli u jezírka u ropuchy.



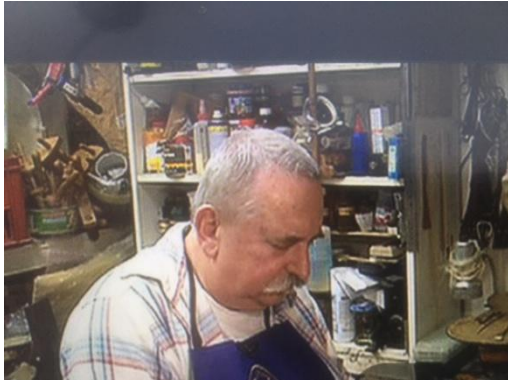
Na přednášce „**Nebojte se říct ne**“ aneb **šmejdu**m nám pí Eduarda Hekšová ze o.p.s. vysvětlila, jak se ubránit praktikám doby i v oblasti nových technologií.



jak se bránit společnosti dTest a nástrahám dnešní

Návštěva houslařské dílny v Rudolfinu

O výrobě a opravách hudebních nástrojů nám zasvěceně a velmi poutavě vyprávěl houslař a cechmistr Jan Slípka, který se této práci věnuje již více než 40 let, přímo v Rudolfinu už 17 let. V autentickém prostředí houslařské dílny jsme si odpoledne opravdu užili.



Prohlídka reprezentativních prostor Arcibiskupského paláce

Téměř tradiční akce klubu se i tento rok setkala s velkým zájmem našich členů. Arcibiskupským palácem nás s velmi zasvěceným komentářem provedl pan Richard Josíf. Každé zastavení na naší prohlídce paláce (vstupní prostor, nádvoří, schodiště, arcibiskupská kaple, předpokoj a salon Marie Terezie, jídelna s portréty arcibiskupů a kardinálů, přijímací místnosti, trůní sál a salonky – to vše doplněno bohatou výzdobou a uměleckými díly) doplnil pan Josíf historickými fakty a mnoha zajímavostmi.

Čas vyměřený pro naši návštěvu nám velmi rychle a příjemně utekl a odcházeli jsme s nadšením a plni dojmů.



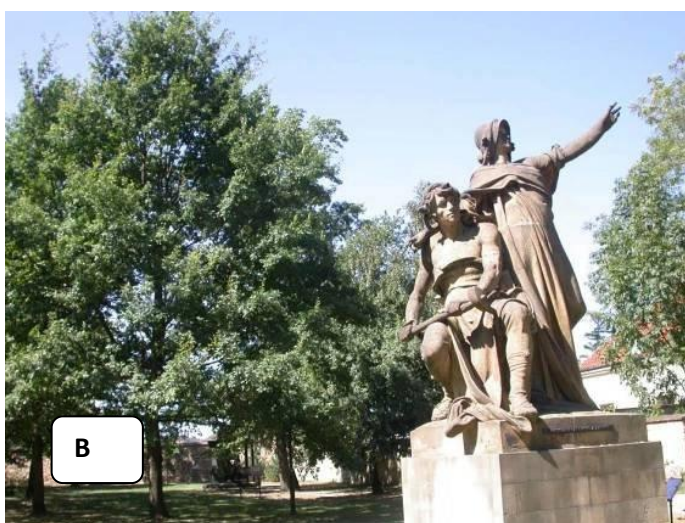
Zajímavosti

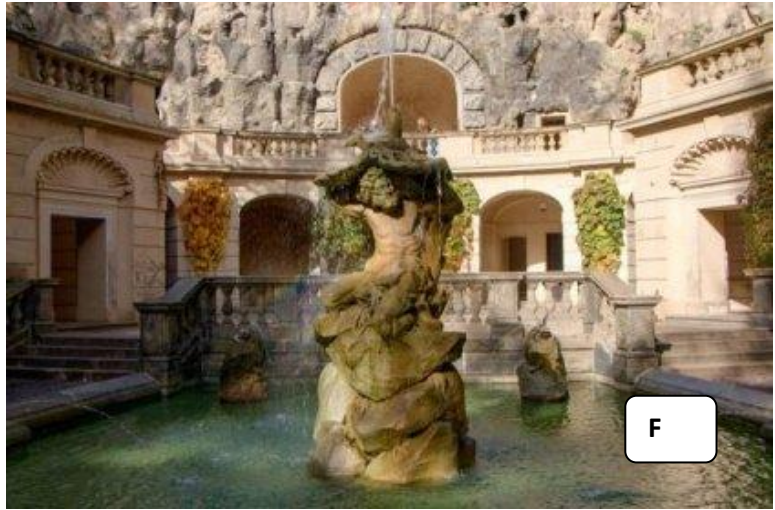
Toulky Prahou IX

Další akademický rok je za námi a prázdninový čas můžeme využít i k procházkám po Praze. Letní počasí nás přímo vybízí vyhledat osvěžení v některém z pražských parků. K plnění dnešních „úkolů“ vám ale jedna vycházka stačit nebude...

Do tohoto dílu toulek jsem vybrala jen malý vzorek z pestré nabídky parků v metropoli a spojila ho s malou hádankou – hledat budeme podle soch, které parky zdobí. Některé sochy poznáte hned a dokážete je umístit do správného sadu, jindy budete muset chvíli přemýšlet. A pokud neuhodnete, nevadí. Náповěda vám pomůže a třeba vás pobídne, abyste park navštívili a sochu si v něm sami našli. Možná budete překvapeni, kolik soch či pomníků tam objevíte. A jak je patrné i z našich dnešních hádanek, tuto galerii v městské zeleni rozšiřují také současní umělci.

Věřím, že si vycházku mezi zelení a uměním, ať už aktivní či jen virtuální, užijete a také se vám určitě vybaví vzpomínky na zážitky s těmito místy spojenými. Pěkné letní toulání...





Řešení:

A - Tuto sochu najdete v parku **Holubička**. Tento malý městský park najdete u Starých Zámeckých schodů na Malé Straně na rohu ulic Valdštejnská a Klárov. Autorem sochy *Dívka s holubicí* je Václav Šimek.

B – Sochu *Libuše a Přemysla* (někdy nazývána také *Libušina věštba*) je umístěna na **Vyšehradě** v sadech u kostela sv. Petra a Pavla. Původně stála na Palackého mostě.

C - Barokní socha *Herkula* se nachází v menším, spodním jezírku na úpatí **Petřína**. Pochází ze 17. století, na Petřín však byla přemístěna z Kamy až v roce 1939.

D – Socha *Marie Terezie* od sochaře Jana Kovářika zdobí **park Marie Terezie** u Prašného mostu v Praze 6. Byla odhalena v roce 2020.

E – Socha *medvíděte ze sousoší Medvědí rodina* se nalézá v parku **Folimanka** v nuselském údolí. Sousoší vytvořil Václav Frydecký.

F - Za touto sochou *Neptuna* zamíříte do **Havlíčkových sadů (Grébovka)** na Vinohrady.

G - Na **Karlově náměstí** mezi mnoha pomníky najdete i pomník botanika a cestovatele Bohumila Roetzla od Gustava Zouly a Čenka Vosmíka.

H - David Černý je autorem *Tří mimin* z roku 2017 v parku na **Kampě**.

(NB – z dostupných zdrojů)



Víte že,

- Nula je jediné číslo, které nemůže být vyjádřeno římskými číslicemi.
- Vojenský pozdrav pochází ze středověku, kdy rytíři zvedali hledí svého brnění, aby ukázali svou totožnost.
- Ve starověku si neznámí lidé podávali ruce, aby ukázali, že v nich nemají zbraň.
- Jahody jsou jediné ovoce, jehož semena rostou vně plodu.
- Turisté navštěvující Island by měli vědět, že dávání spropitného v restauraci je považováno za urážku.

Četba

John Steinbeck, *Perla*

Strhující příběh prosté rybářské rodiny z malého mexického městečka La Paz se odehrává koncem 19tého století. Městečko je rozděleno na majetné občany, kteří žijí v krásných kamenných domech a na chudé, kteří živoří v proutěných chatrčích. Nemajetný rybář Kino,

původem indián, miluje svoji ženu Juanu a malého synka Coyotita, který je jednou ohrožen na životě, po uštknutí jedovatým štírem. Rodina se proto vydává do města vyhledat pomoc u tamního lékaře. Prospěchářským doktorem jsou jako nemajetní chudáci odmítnuti. Po návratu domů Kino vyplouvá na moře. Juana se modlí, aby její muž byl úspěšný při lovu, což představuje vylovení cenných perel, jejichž prodej by jim zajistil potřebný majetek. Kino opravdu nalezne nádhernou velkou perlu nevídané krásy. Příběh pokračuje líčením, zda úchvatná perla přinese rodině záchranu nebo lidská hamižnost, nepřejícnost a závist zmaří rybářovy touhy po lepším životě.

Zdenka Kalistová

Jana Cíglerová, Americký deník

Známá novinářka Deníku N Jana Cíglerová přináší osobní postřehy o životě na Floridě ve Spojených státech, kde s rodinou žila poslední tři roky. Neotřelé vyprávění napsané s velkou empatií a svěžím jazykem přibližuje rozdílnost mentalit, zvyků a zkušeností, které autorka zažila na vlastní kůži v národnostně pestré společnosti. Nechte se překvapit, dojmout i inspirovat.

Renata Kalenská, Připraven sloužit

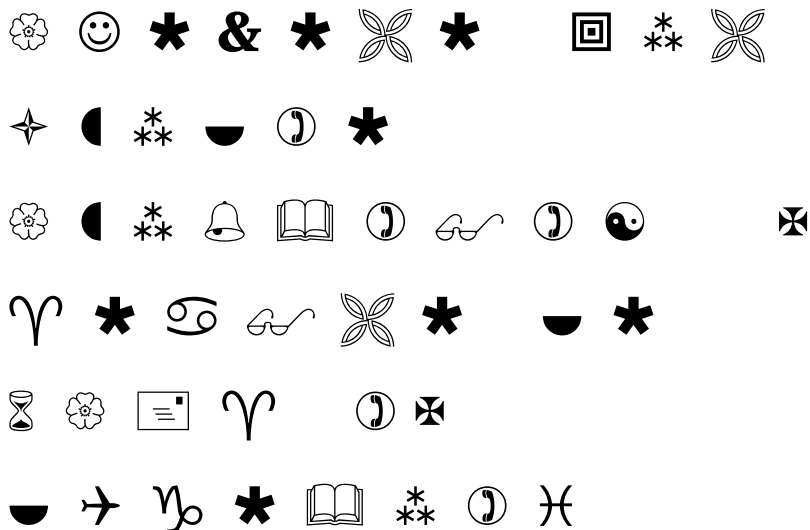
Otevřený, zábavný i dojemný rozhovor novinářky Renaty Kalenské s Karlem Schwarzenbergem. Za protektorátu je vystěhovali z jejich pražského paláce, dva roky po válce, ještě před únorem 1948, jim parlament zvláštním zákonem vyvlastnil majetek, před komunisty museli utéct, aby je nezavřeli, desítky let se do své vlasti nesměli vrátit... Přesto na ni Karel VII., kníže ze Schwarzenbergu, vévoda krumlovský, hrabě ze Sulzu a lankrabě klettgavský nezanevřel. Sloužil jí v emigraci a pak i po svém návratu na sklonku roku 1989. Se stejnou noblesou, pokorou i vtipem, s nimiž vypráví novinářce Renatě Kalenské svůj životní příběh. V něm se odráží nejen složitost vztahů mezi českou společností a šlechtou od zrodu první československé republiky, ale z určitého úhlu pohledu i historický vývoj této země v uplynulých osmdesáti letech. Svědectví o době a člověku, který zná svět a umí v něm důstojně žít.

(af)



Zábavný koutek

Za znaky doplňte písmena



p☀️ j& á** r🌑 z🔔 d📖 t♈️ h➔ l♎️ i🕶️

Přejeme Vám krásné prázdniny a těšíme se opět na shledání



Uzávěrka pro příští číslo je 25. září 2024

Těšíme se na Vaše příspěvky – redakce Klubu posluchačů a absolventů U3V FF UK

Příspěvky zasílejte na e-mail: ff-blogklub@seznam.cz

Praha 20. června 2024